

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XVII.

НЕДЕЉА 17. ОКТОБРА 1899.

Број 38.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИКОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

ЦЕНА:

За Србију на годину 6 динара
на пола године 3 "
За стране земље на годину 9 "

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕ ПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

НАРОДУ СРПСКОМ

Објављујем Моме драгом народу, да љу неко време пробавити изван Отаџбине.

На основу члана 9. Устава земаљског наређујем: да Ме у вршењу Краљевске власти, по прописима Устава земаљског, заступа Мој Министарски Савет у свему, осим права помиловања, давања одлиција, наименовања Министара и чланова Државног Савета и наименовања у војсци.

Препоручујем и у овој прилици Своју драгу Отаџбину окриљу Свемогућега.

15. Октобра 1899. године
у Београду

АЛЕКСАНДАР С. Р.

Београд, 17. Октобра 1899

Његово Величанство, наш узвишени Господар и Краљ и Његово Величанство Краљ Милан, Командант Активне Војске, у пратњи г. г. Министара војног и унутрашњих послова и Својих свита вратили су се 14 о. м. у 4 часа по подне дворским возом из Ниша у Престоницу.

На оvd. железн. станици дочекали су Њихова Величанства г. г. Председник и Чланови Краљевске Владе, генералитет, државни великодостојници, официрски кор, управник града Београда, председник општине са одборницима, виши чиновници и одлични грађани.

При доласку воза, почасна чета, која је са заставом била постројена на перону одавала је војне почести, музика је интониовала Краљевску Химну, а бурни узвици: „Живео!“ и „Живели!“ проламали су ваздух. Пошто су се поздравила са г. г. министрима и обишла почасну чету, Величанства су се одвезла у Двор, праћена целим путем одушевљеним поздравима вазда верних Београђана.

15. о. м. у 6 часова и 50 минута отпутовало је Његово Величанство наш узвишени Господар и Краљ, у пратњи Своје свите, оријент експресом у иностранство.

Његово Величанство испратили су: г. г. Председник и чланови Краљевске Владе, Његово Високопреосвештенство Митрополит господин Инокентије, аустро-угарски изванредни посланик и пуномоћни министар шеваље г. Фр. Шисл де Персторф са војним аташеом ђенерал-штабним мајором г. Е. Хордличком, отправници послова Грчке

г. Рикакис и Бугарске г. Шишманов; генералитет, државни великодостојници, официрски кор, управник града Београда, председник општине са одбором, виши чиновници и многобројни грађани.

На перону железничке станице била је постројена почасна чета са заставом и музиком.

На кратко време пред долазак воза довезао се на железничку станицу Његово Величанство Краљ са Његовим Величанством Краљем Миланом, Командантом Активне Војске, и пошто су се неко време забавили у дворској чекаоници са државним великодостојницима, изашла су Њихова Величанства на перон, где Им је почасна чета одала војне почести уз свирање Краљевске химне и бурне узвике присутних: „Живео!“ — „Живели!“

Ту на перону захвалило се Његово Величанство Краљ топлим речима присутнима на испраћају а за тим се обратио Г. Г. Председнику и члановима Своје Владе, рекавши, да им за време свога бављења у иностранству поверава управу земље, уверавајући их о Свом непоколебаном благовољењу и поверењу. Изговоривши то, Господар је благоволео милостиво се руковати са Г. Г. министрима а за тим се опростио са Г. Г. ђенералима и великодостојницима.

Пошто је још неко време провео у у разговору са Својим узвишеним Оцем и Г. Г. министрима и ђенералима, узело је Његово Величанство, пред сам полазак воза, ердачан опроштај од Свога узвишеног Оца, Његовог Величанства Краља Милана, с којим се неколико пута пољубио; а за тим је руковавши се понова са Г. Г. министрима уз одавање војне почести, свирање Краљевске химне и одушевљене узвике: „Живео“ и „Срећан пут“ ушао са Својом пратњом у вагон, и воз се лагано ставио у покрет, праћен непрестаним бурним узвицима.

„Српске Новине“

Његово Величанство Краљ Милан, Командант Активне Војске, отпутовао је дворским возом јуче у 8 часова у јутру у Ниш.

На станици железничкој испратили су Његово Величанство: г. г. Министри, Његово Високопреосвештенство Митрополит г. Инокентије, са свештенством, председник државног савета, државни великодостојници, управник вароши Београда, председник општине са одбором и многи одлични грађани.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ.

Михаило М. Богифевић, негдашњи Министар грађевина, члан самосталне монополске Управе и бив. председник београдске општине, умро је напрасно ноћу између 15 и 16. о. м. и сараниће се сутра у 9 часова пре подне.

ОБЈАВА

Командант VII. пуковског округа, актом својим № 11.838 послао је суду овоме изванредни број војничких исправа за оне обвезнике, који до данас још исте нису примили с'налогом да их дотичним обвезницима суд оvd. на подпис преда.

Суд општине београдске, позива ниже именоване војне обвезнике, да одмах предстану суду општинском Војном Одељењу, да своје исправе приме, на случај да ко од ниже именованих обвезника није сада у Београду, да суду предстане најближи му сродник, да за њега исправу прими, а ко овоме позиву неби следовао биће кажњен:

(Наставак)

111. Аксентије Христић, званич. Мин. правде
112. Светислав Тодоровић, практ. Мин. народ привреде
113. Михаило М. Милојевић, чинов. врачар. задруге
114. Јосиф Арости, трговач. помоћник
115. Светислав Илић, калфа фарбарски
116. Мијаило Лазаревић, опанчар
117. Јован Андоновић, тесач
118. Владимир Станојевић, калфа кројачки
119. Драгутин И. Костић, штампар
120. Радојло Радојловић, новинар
121. Тодор Петровић, телеграфиста
122. Михаило Јов. Николић, књиговођа
123. Васа Чохаџић, дијурниста монопол. дувана
124. Лазар Зорић, одачар
125. Јован Војта, зидар
126. Димитрије Јовановић, надничар
127. Велимир Миндеровић, практикант
128. Никола Ђорђевић, калфа стаклорезачки
129. Владимир Мишић, келнер
130. Коста Ђорђевић, кувар
131. Војислав Стојковић, телеграфист
132. Милан П. Васић, практ. духовног суда
133. Исајило Јаковљевић,
134. Никола Вучковић, чувар станице телеграф.
135. Јован Преловић, практ. класне дутрије
136. Драгутин Владисављевић, свршени земљомер
137. Иван Петровић, зидар
138. Петар Живковић, ђак
139. Витомир Рајић, цртач мин. грађевина
140. Петар Ђ. Јовановић, вратар
141. Јаков Дањон, мењач
142. Богослав Ђурчић, служитељ војне болнице
143. Лазар Николић, практикант

144. Милорад Шеварлић, филозоф
 145. Милан Неманић, дијур. мин. финанси.
 146. Љубомир Савић, чинов. народ. Банке
 147. Владислав Радовић, чинов. на железници
 148. Нафталин Ешкенази, земљомер
 149. Љубомир Барић, дијур. мин. грађевина
 150. Тома П. Марић—Лучић шлосер
 151. Љубомир Л. Костић, учитељ
 152. Михаило М. Милојевић, чинов. врачар. задруге
 153. Никола Николић, ђак земљомер. школе
 154. Љубомир Ђорђевић, земљоделац
 155. Панта Гавриловић, правник
 156. Јосиф Јоргаћ—Костић зидар и земљоделац
 157. Јован Романовић, обућар
 158. Грујица Кузмановић столар
 159. Војислав Ст. Вељковић, секретар Министарства финансија
 160. Никола Русимировић, раденик у фабрици код Гођева
 161. Светозар М. Матић, трговачки помоћник
 162. Милутин Деспотовић, надничар железнички
 163. Стеван Петровић, ђак
 164. Исајло Јаковљевић, келнер
 165. Владимир Сарић, ђак
 166. Милан Јовановић, зидар
 167. Алекса Дамњановић,
 168. Драгомир Марцикић, кројач
 169. Гаврило Николић, порески надзор.
 170. Љубомир Јовановић, шлосер

(Наставиће се)

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК

30. Септембра 1899 г.

Председавао председник општине г. Никола Д. Стевановић; присуствовао члан суда: г. Коста Симић; од одборника били: г.г. Михаило С. Протић, Димитрије Гавриловић, Ђока Тошић, Ј. Алкалај, Васа Николић, Иван Козлић, Дамјан Стојковић, Јанаћ М. Јанковић, Ђорђе Соколовић, К. П. Михаиловић, Н. Петровић Др. Јован Ђурић, Д. Тадић, Милов. Миленковић и Ђока Димитријевић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 23. септембра тек. год. и учињене су ове допуне:

у решењу Књ. бр. 546 на крају додају се речи: „а да плати кирију за све време од како је у плац своје ствари унео па док их из истог не изнесе.

ТРГОВИНСКИ ЦЕНТРИ И ДРУМОВИ

по
СРПСКОЈ ЗЕМЉИ

НАПИСАО

КОСТА Н. КОСТИЋ

(НАСТАВАК)

У XVII. в., по Маријану Болици и Марину Бицију, на развалинама негдашње славне вароши Свача, „која је бројала до 365 цркава, т. ј. колико је и у години дана“, налазило се поглавито католичко село Sciasse, Sfasse од 50—80 кућа са спахијом а становници његови живели су од риболова.¹⁾ То село и данас постоји на градским развалинама.²⁾

Из Свача друм је ишао на знаменито тржиште код бенедиктовог манастира *Светог Срђа и Вакха*. На ово се тржиште до-

¹⁾ Starine k. XII. c. 173.; k. XX. c. 73—74. Bizzi: Sfazzi, già fu città assai grande, e ben edificata come tuttavia monstrano le sue ruine, e si dice, che già vi si contarono fine à 365 chiese, cioè tante, quanti sono giorni nell'anno.

²⁾ Hecquard, H. Albanie c. 36. — Ровинскиј Черногорја т. I. c. 361—362, 795.

У решењу Књ. бр. 551 у тачци 1 поле речи: да се дућани мали, додају се речи „у дворишту“

II

По прочитању акта управе града Београда и њених одељака, Абр. 7058, 7066, 7164, 7165, 7197 и 7226 и акта последног судије првост. суда за варош Београд Абр. 7031, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио,

да су доброг владања а сиротног имовног стања: Параскева жена Томе Трајковића, зидара и Велимир Стојковић, чинов. мин. финансија, да су му непознати: Комнен Јевтић, обућар, Милутин Јелушић, солдациски момак, Божидар Дим. Вељковића, црвара, Алекса Богосављевић, бив. официр. Хајим Алберт и Исак Алберт, тргов. орд.; да су доброг владања и доброг имовног стања Исидор Брамер трг. и Благоје Ристић адв.

III

По прочитању акта заступника командира ноћних стражара Абр. 7147, којим спроводи молбу Алексе Стојановића, ноћног стражара, за двадесетодневно осуство, — одбор је решио,

одобрава се молиоцу двадесетодневно осуство, које да му се рачуна од дана кад га почне употребљавати.

IV

Председник износи одбору на решење молбу Светозара Стојадновића, бак. којом тражи, да му се експропише његов плац, постојећи на углу Цара Душана и цара Уроша улице.

По саслушању те молбе Гбр. 2154 и мишљења грађевинског одељења, — одбор је решио,

да се плац Светозара Стојадновића, постојећи на углу цара Душана и цара Уроша улице, процени ради експроприсања и одбору молба са проценом и осталим актима на решење изнесе.

V

По прочитању молбе Пере А. Јовановића Абр. 6531, којом тражи, да се регулише питање односно одузетог му његовог и додатог му зем-

лазило и *Бојаном*¹⁾ после пловидбе од 18 миља.

Свети Срђ. (У спом. Sanctum Sezium, Sergium, Serçy, Serz, San Serz, San Celso,²⁾ Scaladi Santi Serzi, fluminaria S. Serçii, mercatum S. Sergii de Drino, mercatum de Drino; Свети Срђ на широкомь *бродоу*).

По српским споменицима и натписима у самом манастиру овај манастир као да је подигла српска краљица Јелена Францускиња са својим синовима краљевима Милутином и Драгутином; али је Архимандрит Иларион Руварац утврдио да је тај манастир постао у VI. в. за време Јустина и Јустинијана а да га је, можда, краљица Јелена са својим синовима само обновила и украсила.³⁾

Тржиште Свети Срђ било је веома знатно у Средњем Веку. Ту се налазили многи магацини, царинарнице, продавнице. Ту се мењале западне прерађевине са

¹⁾ О Бојани, као и о другим неким пловним српским рекама, биће доцније говора.

²⁾ Макуш, Спом. с. 45.

³⁾ Гласник к. XLIX. c. 39—41. Постоји Бодинова повеља о хромском манастиру 1100 г.: A. Abbas in coenobio Sanctorum Martyrum Sergi et Bacchi per iussionem D. Regis seriosi in praesentia Dom. Petri Archiepiscopi et aliorum nobilium (Још једна потврда Руварчева мишљења). В. Макушев Исслед. с. 4. Макушев је протумачио, ваљда из незнања ово in coenobio и т. д. да је Скадар.

лишта регулационог фонда, приливом регулације дунавског краја, како би се на исто могао убаштинити и по прочитању извешћа грађевинског одељења Гбр. 2286, — одбор је одлучио,

да одборници г.г. Иван Козлић и Ђ. Димитријевић проуче и оцене ову молбу, па да поднесу одбору своје мњење на решење.

VI

Председник износи одбору на решење предлог општинског књиговодства, да се примање општине београдске од пок Јована Митровића, бив. орд. трг. и општ. чиновника у 229. 25 дин. огласи за пропало и по књигама расходује, пошто се није могло од наследника пок. Митровића наплатити.

По саслушању тога предлога Гбр. 4354, — одбор је решио,

да се примање општине београдске од пок. Јована Митровића бив. општ. чиновника у две стотине двадесет и девет динара и двадесет и пет пара дин. огласи за пропало и по књигама као ненаплаћено расходује.

VII

По прочитању извештаја економног одељења Абр. 1160 о држаној лицитацији за издавање под закуп права продаје туцане кафе Тамиса у вароши Београду и понуде Радојице Радојичића, каф. досадањег закупца истог права, којом нуди 10 динара више од излицитиране цене и којом тражи да се њему, са разлога у тој понуди наведених уступи право продаје туцане кафе — тамиса — у вароши Београду, одбор је решио,

да се право продаје туцане кафе — тамиса — у вароши Београду уступи досадањем закупцу тога права Радојици Радојичићу, каф. орд.; по цени од шеснаест хиљада четири стотине тридесет динара годишње аренде, под прописаним погодбама а за време од 1 јануара 1900 год. до тридесет првог децембра 1092 године, а да се не држи друга лицитација за издавање овог општинског права.

VIII

По прочитању молбе одбора ђачке трпезе Абр. 7136 којом тражи, да му се уступи за по-

домаћим сировинама. Ту се за целу Арбанију продавала со поглавито из драчких солила. Морски бродови, који су могли уз Бојану само доведе долазити, истоваривали су овде робу, па су је каравани разносили по унутрашњости; сировине, које су каравани донели из унутрашњости, из магацина се утоваривале у бродове да се однесу далеко на Запад.¹⁾

Дубровчани су у Светом Срђу имали велику колонију.²⁾ Са трга Св. Срђа Дубровчани су у свој град довозили поглавито сирове српске метале, а и друге сировине.³⁾

Неки манастири и цркве примале су извештан део прихода са овог трга, а краљица Јелена, док је овај домен имала у својим рукама, побирала је приходе и са овог као и са осталих зетских тргова.⁴⁾ У Св. Срђу онда је становао краљичин „baiulus ad portum Sancti Sergii.“⁵⁾

¹⁾ Hstrassen c. 65—66. — Јастребов, Подаци с. 151—155 Гласник к. XXXVIII. c. 85, 91—92. Мијатовић и Јастребов мисле да је Свети Срђ Едрисијево *Мало Брсково*. (Нарађање. Пре ће бити *Сват*).

²⁾ Mon. Spect. v. X. c. 251; v. XXIX. c. 299., 313., 330., 331.

³⁾ Mon. Spect. v. XXIX. c. 23., 346.

⁴⁾ Hstrassen. c. 65—66. Гласн. к. XLVII. c. 223., 225; к. XLIX. c. 264.

⁵⁾ Hstrassen. c. 65—66.

дизање зграде општински празан прац преко пута од кафане „Пролећа,“ у место раније уступљеног му земљишта на зеленом венцу, — одбор је решио,

да се пре него што се по тој молби буде решавало, споразумеју одборници г.г. Др. Јов. Ђурић и Дим. Тадић са одбором Бачке трпезе о намери и потреби за ову зграду, па да се по том ова молба са извешћем изнесе одбору на решење.

IX

По прочитању акта срп. акц. друшта за клање и прераду стоке АБр. 6646 и 7227, одбор је изабрао,

у колаудирајућу комисију за преглед и пријем општинских кланица и свију грађевина, које јој припадају, а које је поменуто друштво, по раније закљученом уговору, између општ. београдске и њега подигло, од стране општине београдске г.г. Косту Симића члана суда, Ивана Козлића, Милутина Божића, Васу Николића, дрвара, надзорног инжињера, Г. М. Рувидића општинског марвеног лекара, Св. Терзића, Лудвика Риса и Симу Наумовића, месаре.

X

Председник извештава одбор да је према овлашћењу одбора од 28. маја о.г. ГБр. 1175 ступио у преговоре са Катарином Рајковић, односно експропријације њеног имања и да је постигао споразум, да јој се за имање, што се има експрописати, плати свега 14000 дин. у место процењене суме у 16000 дин.

По прочитању протокола саслушања о томе пристанку АБр. 7099, одбор је одлучио,

да се Катарино Рајковић и сестри јој Јелисавети за њихово земљиште у господар Јевремовој улици, које се има експроприсати исплати из општинске касе четрнајест хиљада динара, на суму коју су оне пристале у место шеснаест хиљада динара колико је ово имање процењено.

XI

По прочитању акта краљ. срп. војне академије и акта управе општинске трошарине одбор је решио,

да се двадесет и пет комада јагањаца купљених за славу војне академије ослободе трошаринске таксе.

Већ 1394. г. у Св. Срђу господарио је Турчин Sagnò - берг.¹⁾ Турци су дакле, завладали Св. Срђем при крају XV. века. Нови господари Турци не уништише трг и његове уредбе: Св. Срђ и даље настави свој живи трговински живот.

У XVI. в., по Ђустинијанију, Св. Срђ је био антрпот сировина и израђевина Турскога Царства. Преко Св. Срђа караванима се извозио у Млетке из Анадолије, Румелије, Јерменске и даљих турских провинција кордован, восак, вуна, ћилимови, пџети, покривачи, маса колонијалне и многе друге робе.²⁾

Не може се тачно утврдити време кад је пропало ово знаменито тржиште; али се може поуздано веровати, да је оно било у животу дубоко у XVII. в. Турски географ Хаџи-Калфа у опису Скадра бележи, да мање лађе плове са мора уз Бојану и да се истоварују код села *Полне испред цркве* и да се ту држи трг сваке године.³⁾ Ово

¹⁾ Mon. Spect. v. IV. c. 33. 16. Jul. 1394. Venezia... habeat etiam certa pacta cum Sagnò Turcho, domino mercati Sancti Serzi.

²⁾ Mon. Spect. v. VIII. c. 229. Alla deta scalla di S. Serzi si caricano molti navilli per Venezia, et ancora d'ogni sorte di mercanzia, che dalla Natolia, Romania, Armenia et più lontani paesi vengono portate con le caravane, come cordo ani, core, lani, tapedi, feltroni, Zambellotti et qualche suma di spiciari et alte molte

³⁾ Споменик XVII. с. 52.

XII

Председник извештава одбор, да је суд општински решењем својим АБр. 7192 одлучио, да цена хлеба за прву половину месеца октомбра тек. год. остане иста, која је била и у другој половини месеца септембра тек. год. т. ј. двадесет и три паре по килограму, а да се леб продаје по двадесет и пет пара дин. у тежини од 1087 грама.

Даље извештава одбор, да је услед раније поведене речи у одбору, штампи и грађанству односно питања о смањењу коефицијента, који се додаје средњој цени пшенице при одређивању цене белом лебу, о мешању црнога леба, суд општински проучио то питање и по прибављењу потребних података решио, да предложи одбору да изволи решити:

1. да се коефицијент 9 који се сада додаје средњој цени пшенице при одређивању цене белом лебу, смањи.

2.) да се дозволи слободно мешање црнога хлеба, и

3.) да се одреди тежина кифлама, земичкама и перечама.

У исто време председник саопштава одбору да је одборник г. Др. Јован Ђурић поднео писмен предлог односно одређивања цене белом хлебу по средњој цени брашна и одређивања тежине кифлама, земичкама и перечама.

По саслушању решења о одређеној цени леба, председника суда и предлога одборника г. Ђурића, одбор је решио,

прима се к знању решење општинског суда, о одређеној цени леба; да одборници г.г. др. Јов. Ђурић, Дим. Тадић, и др. Павао Поповић инспект. санитета, Коста А. Симић трг., Трајко Трпковић старешина еснафа лебар. и Риста Кретић помоћник еснафа, проуче оба ова предлога и поднесу одбору свој извештај са мишљењем на решење, а док то не буде, да остане и даље коефицијент број девет.

XIII

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 7195 о држаној лиценцији за издавање под закуп два дућана општине београдске у у дубровачкој улици испод грађанске читаонице и протоколарног саслушања председника задруге за подизање домаће индустрије АБр. 7188 којим нуди општини 600 дин. годишње кирије за те дућане одбор је одлучио,

да се два дућана општине београдске у дубровачкој улици испод грађанске чи-

место без сумње ће бити Свети Срђ. Црква је постојала и при крају XVII. в., јер се у једној католичкој релацији од 1685. г. спомиње црква Светог Срђа и Вакха и одређује њена величина.¹⁾ Вероватно да је ова црква прешла у рушевине у почетку XVIII. в., па је, без сумње, пропаст хришћанске богомоље повукла за собом и пропаст самога трга. Данас, дремљиве преполовљене развалине ове некада знамените цркве, где су сарањени многи српски кнезови, рони и односи мало по мало зелена. Бојана.²⁾

Када је Свети Срђ пропао, тржиште за Скадар пренесе се на оближње место *Обоши*, одакле мирно тече Бојана са ширином од 100—200 м. Морске су велике лађе газиле до овога места, а одатле су лађице и чамци пловили до Скадра носећи свакојаку робу истоварену из морских лађа.³⁾ Трг соли пређе са свим у Драч, па су драчка солила снабдевала сољу оне крајеве.⁴⁾

¹⁾ A. Theiner, Vet. Monum. Slav. Meritd. t. II. c. 218. § 233. Cp. Starine k. XII. c. 171, 175.

²⁾ Ровинскиј, Черногорја т. I. 271—272. — Јастребов, Подаци с. 151—155.

³⁾ Hstrassen 65—66. — Hahn. Alb. Studien c. 111. — Ровин. Черн. I. c. 204., 271. — Boué, Turq. III. c. 41—44.

⁴⁾ Споменик X. с. 50 Бркић: „Не далече же отъ города (Драча) прекогато: солочно: място,

таонице устуге под трогодишњи закуп од првог новембра ове године задруги за подизање домаће индустрије под прописаним погодбама за годишњу закупну цену од седам стотина двадесет динара, колико је и до сада плаћала.

На случај да задруга на то не пристане онда, да се понова држи јавна лиценција за издавање под закуп истих дућана.

XIV

Председник износи одбору на решење молбу стоваришта петролеума, којом тражи, да му општина прода двадесет комада општинских жељезничких шина.

По прочитању те молбе АБр. 6990 и мишљења грађевинског одељења ГБр. 2448, — одборе је решио,

да се стоваришту петролеума прода двадесет комада општинских жељезничких шина по цени по коју их је и општина купила.

Како има две врсте шина, то се оставља стоваришту на избор од које врсте хоће.

XV

По прочитању молбе Тоше Јовановића, посредника, којом тражи, да му се кућа регулационог фонда у скадарској улици, коју сада држи под закуп по годишњу закупну цену од 1161 50 дин. годишње изда под трогодишњи закуп, рачунајући од 1. новембра 1899 г. под досадашњим погодбама а по годишњу закупну цену од девет стотина динара, с обавезом, да он изврши нужне оправке на истој о своме трошку; и по прочитању мишљења економ. одељења АБр. 7018, — одбор је решио,

да се кућа регулационог фонда у скадарској улици, коју сада држи по закуп Тоша Јовановић, посредник, изда под закуп од 1. новембра ове год. путем јавне лиценције.

XVI

На питање председника општине, одбор је решио,

да се уговор који је закључен са г. Миланом Симићем, управником општинске

Скадар (У спом. Scodra, Scutarum, Skutari, Skuterym, Schutari, Seutori; Скъдръ, Скъдръ. Скъдръ, Скадръ, Скадръ. Скадаръ; тур. Шкодра арб. Искрендерије).

Скадар је из римске епохе и он беше главни град Скордисана, од којих је и добио своје име.¹⁾ У нашим се споменицима спомиње, да је Немања заузео „Росафъ градъ ркомый Скъдръ.“²⁾ И данас се тврђава изнад Скадра назива *Росаф*.³⁾ Г. Иларион Руварац узима да је ово име Росаф добио Скадар од града Росафа на Еуфрату, где је погинуо мученик Св. Сергије (Срђ) у VI. в., у чију је славу био подигнут познати манастир Светог Срђа и Викха.⁴⁾

Скадар спада у ред најзнатнијих и најстаријих историских места у Српској земљи. Под Скадром су српски престолонаследници и господари Зете имали своје дворе. Прекрасни двори младога краља Душана беху спаљени у буну противу краља Стевана Дечанског.⁵⁾

тако ико не само до Албаниа него служитса но кса Фисалиа и Епиръ и полъ Македонин также и нѣкая часть отъ Херцегокнин.“

¹⁾ H. Kiepert, Lehrbuch der alten Geographie c. 353, 357.

²⁾ Шаф. Рам. Живот Св. Сим. с. 8.

³⁾ Браство к. с. I. 176—181.

⁴⁾ Гласник к. XLIX. с. 39—41.

⁵⁾ Дан. Жив. с. 209. „И тоу же самъ дкоръ сына скогго подъ градомъ Скъдромъ на крѣговъ рѣки Дримъца, полоты многыне днѣкны покѣлъ (Ст. Деч.) до основаниа разорити.“

трошарине и општине ове о његовом службовању има сматрати за раскинут и да г. Симић по томе уговору има остати у служби до 1. Јануара 1900 г. но с тим, да није искључено, да г. Симић после овога рока остане у служби без уговора а под погодбама, које се утврде.

XVII

По прочитању понуде г. Милов. Миленковића АБр. 7218, — одбор је решио,

да се за смештај грађевинског одељења управе града Београда узме под закуп кућа г. Милована Миленковића на углу Симине и Љубићске улице под двогодишњи закуп од првог новембра о. г. а по месечну кирију од стопедесет динара под прописаним погодбама ако г. Миленковић на то пристане.

О Г Л А С

Општина београдска издаваће на дан 21. Октобра тек. год. од 2 до 5 сати после подне, под закуп **своје дућане на Цветном тргу** ван велике зграде.

Лицитација ће се држати пред кафаном код „Сложне Браће.“

Кауција се полаже при лицитацији у 50 динара у готову.

Ближи услови могу се видети у канцеларији економног одељења Суда општинског сваког радног дана за време канцеларијско а празником од 9 до 11 сати пре подне.

Од стране Суда општине града Београда 12. Октобра 1899. год. АБр. 7307. у Београду.

О Г Л А С

Суд београдске општине издаваће путем јавне усмене лицитације **под закуп**

своје **земљиште** постојеће између **Дунава и старе ботаничке баште.**

Лицитација ће се држати на дан 20 Октобра тек. год. од 2 до 5. сати после подне у канцеларији економног одељења суда општинског.

Кауција 120 динара.

Ближи услови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана: за време канцеларијско, а празником од 9 до 11 сати пре подне.

Од стране Суда општине града Београда 30. Септембра 1899 год. АБр. 7139. у Београду.

О Г Л А С

Суд општине београдске издаваће путем јавне усмене лицитације под закуп, своје **земљиште постојеће испод војног сењака на врачару.**

Лицитација ће се држати на дан 19 октобра тек. год. од 2 до 5 сати после подне, у канцеларији економног одељења Суда општинског.

Кауција се полаже при лицитацији у 120 динара.

Ближи услови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана за време канцеларијско а празником од 9 до 11 сати пре подне.

Од стране суда општине града Београда 22. Септембра 1899 год. АБр. 6885 у Београду.

ИЗВОД ИЗ ПРАВИЛА

о уређењу еснафа димњичарског

Члан 13.

Чишћење димњака вршиће се радним данима пре и после подне, и сваки без разлике дужан је допустити чишћење димњака.

он подигну, када прихвати трговину пропалог трга Светог Срђа. Он постаде једним од најзнатнијих тргова Турскога Царства. Феликс де Божур (из времена Велике Француске Револуције) рачуна Скадар у ред највећих вароши на Балканском Полуострву и центром, где се сасређују главни босански, македонски и далматински друмови.¹⁾ По једној релацији, упућеној папи Иноћентију XI. од 1680. г., Скадар је још у XVII. в. имао на 60.000 становника.²⁾ Из Бугарске, Македоније, Старе Србије, Арбаније, Тракије, Грчке на његов покривен трг, који су ноћу чували кулуци трговцима плаћани, доносиле се сировине и кордован, да се одатле низ Бојану, преко Обота, разнесу по Западној Јевропи. Западне фабрикате, колонијалну робу, јужно воће, а поглавито со, коју су Удињани доносили из сланица авлонских, кавајских, сицилијских, са јонског острва Светог Мавра, — односили су дубље у унутрашњост Балканског Полуострва каравани, који беху на скадарски трг довели сировине.³⁾

¹⁾ Voyage t. I. c. 340., 357.

²⁾ Theiner. V. Mon. Sl. Mer. t. II. §. 218. c. 214. 218.

³⁾ Спом. X. c. 52 — Pouqueville, Voyage t. I. c. 415. Hecquard, P. Albanie c. 16—17. — Hahn, Alb. Studien c. 105—109. — Г. Јуришић, Дечански Првенац c. 92. A. Boué,

Но ако је коме са извесних разлога немогуће допустити чишћење једнога дана, дужан је то без одлагања допустити другога дана у исто време.

Тако исто димњичар је дужан следовати на сваки позив за чишћење димњака, а нарочито за случај пожара.

Члан 16.

За чишћење димњака плаћају се ове таксе:

а) за чишћење димњака цилиндар без разлике на спрат	0.40	динара
б) за чишћење димњака простог	0.20	"
в) " " " " на два спрата	0.40	"
г) за чишћење гвозденог шпархерда	0.40	"
д) за чишћење зиданог шпархерда	0.40	"
ђ) за чишћење зиданог шпархерда великог у гостионицима	1.—	"
е) за чишћење фуруна с чунковима од два метра на више	0.40	"
ж) за чишћење фуруна с чунковима до два метра	0.20	"
з) за испаливање димњака	1.50	"
и) за чишћење типлова на пекарницама од типла	0.20	"

Члан 17.

Таксе за чишћење димњака плаћају сопственици зграда, а за масе масени стараоци. Само у одсуству ових плаћају закупници (кирајџије).

Плаћање прописних такса обавезно је. У случају противљења, таксе ће наплатити полицијска власт без икаквог одлагања.

По наплати таксе димњичар је дужан сваком без разлике издати признаницу, у којој мора бити назначено: колико је и каквих димњака очишћено, на чијој згради, колико је наплаћено и ког је дана чишћење вршено. На полеђини признанице морају бити одштампане таксе из члана 16. правила.

Признанице морају бити снабдевене оригиналним потписом мајстора, кодотичном ре-ји у јону занат управљава.

Уговором од 1396. г. Скадар као и Дањ, Дриваст и Свети Срђ предаде Млечићима Бурађ Страцимировић.¹⁾ Док је био у млечачким рукама, Скадром, гласовитом тврђавом,²⁾ управљао је ректор или кнез.³⁾ Тада је у Скадру била млечачка државна ковница новаца (сесћа).⁴⁾

Дубровчани су похађали и Скадар.⁵⁾ Они Марта 1327 г. примише и једног Скадранина за свог грађанина.⁶⁾

У Средњем веку, а и доцније, Скадар је снабдевао житом и свакојаким воћем и јестивом околне брдске крајеве.⁷⁾ И одиста Скадар лежи у једном плодном, питомом и лепом пределу, који и народни песник слави одабраним речима.⁸⁾

Скадар је и за време Турака сачувао своју трговинску знаменитост. Особито је

¹⁾ Mon. Spect. v. IV. c. 356—359., 365—369.

²⁾ Макуш. Спомен. c. 183—184. 21. Maii 1479. la citta de Scutari... e fortissima de sito, perche è edificata in cima de uno monte asperissimo, dovi non è addito, se non per una via assay angusta.

³⁾ Mon. Spect. v. IV. c. 408.; v. V. c. 175.

⁴⁾ Mon. Spect. v. V. c. 175.

⁵⁾ Mon. Spect. v. XXIX c. 234.

⁶⁾ Јб.

⁷⁾ Отаџбина к. X. c. 245.

⁸⁾ Караџић, Пјесме к. II. c. 99—100. Пуквиљ, Споменик XXXI. c. 133., о скадарској равници: „Скадарска је равница једна од најлепших и најплоднијих на свету због њене издашности и због маслина и винограда који је покривају. По њој се види мноштво села и засебних кућа и на сваком кораку види изобиље.“

Скадар би могао стајати на врло великом трговинском степену, када би Бојана била до Скадра пловна; када би се дивља околна племена култивисала и када би се данашња узана коњичка стаза између Скадра и Призрена претворила у простран трговински друм. Он би, можда могао још врло рано да прихвати посреду дубровачку трговину и да буде највеће трговинско место у близини далматинског приморја.

Дриваст (У спом. Drinastium, Trinastium, Drivaskum, Drinosten, Drivost; Дрикостъ, Дрикось, Дрѣкскъ; X. Калфин *Драгош*).

Дриваст се налазио североисточно од Скадра. Све до своје пропасти 1477. г. Дриваст је био знаменито место и источна одбрана Скадра. Већ у IX. в. помиње се као епископска резиденција.¹⁾ У XII. в. помиње се као град, који је освојио Немања.²⁾ У XIV. в. Дриваст је био општина са својим „sigillum“-ом.³⁾ Док је био у млечачким рукама (1396—1477.) Дривастом је управљао ректор с годишњом платом од 300 златних дуката.

(Наставиће се)

Turquie t. III. c. 164., 168. — Wimmer, Europ. Türkei c. 156—157. — Макена, и Ирб. Путовање c. 386—387. — Bos. Prijat. k. III. c. 16—17. —

¹⁾ Theiner, Men. Sl. Merid. t. II. c. 219. — Du Cange. Jlyr. § XII. c. 46.

²⁾ Шаф, Рам. Жив. св. Сим. c. 8.

³⁾ Mon. Spect. v. V. c. 7—9.